

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2088712
Steller: B. Ellens
Datum commissie: 26 maart 2024
Datum raadsvergadering: 9 april 2024

Team: PM
Teammanager: Henk de Bruijn
Portefeuillehouder/BOG: R. Assendelft
AOG: P. Entius en P. van der Werff (opgavemanager)
Programmamanager: B. Ellens
Programma-assistent: Y. Penning
E-mail: b.ellens@hoorn.nl

Onderwerp

Programma Binnenstad&Waterfront

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Programmaplan Binnenstad&Waterfront
2	Doelen Inspanningen Netwerk (DIN)
3	Evaluatie Programma Waterfront
4	Actie-agenda Binnenstad
5	Financieel overzicht actie-agenda Binnenstad
6	Begrotingswijziging

De raad besluit

1. Het programmaplan Binnenstad& Waterfront vast te stellen waarin de strategische doelen zijn:
 - 1) Een aantrekkelijk aanbod: het nastreven van een mix van centrumfuncties, het vergroten van de herkenbaarheid en het verminderen van leegstand
 - 2) Bezoekers stimuleren: het trekken van meer bezoekers die langer verblijven, meer besteden en vaker terugkomen voor de kernkwaliteiten van Hoorn. Hierbij gaat extra aandacht naar het trekken van bezoekers buiten het hoogseizoen.
 - 3) Bedrijvigheid bevorderen: stimuleren en versterken van de (kennis)economie in de binnenstad. Een indicator voor succes is een toename van banen en werkplekken in de binnenstad.
 - 4) Verblijfsklimaat verbeteren: bijvoorbeeld meer groen en meer ruimte voor de voetganger en fietser. Essentieel daarbij zijn betere loopverbindingen in de binnenstad, bijvoorbeeld tussen het stationsgebied, het kernwinkelgebied, de havens en het stadsstrand.
2. De evaluatie Programma Waterfront vast te stellen.
3. Voor 2024 een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen als werkbudget. Dit bedrag is bij het besluit om te starten met het programma Binnenstad & Waterfront voor het jaar 2024 op een stelpost gezet. Deze wordt door het vaststellen van bijgevoegde begrotingswijziging overgeboekt naar het programma.
4. De bij dit besluit behorende begrotingswijziging vast te stellen.

Samenvatting

De ambitie is om de vitaliteit van de binnenstad te vergroten en de binnenstad verder te ontwikkelen tot de huiskamer van onze stad. Afgelopen jaar is er een actie-agenda samengesteld die onder meer gericht is op het verbeteren van de kwaliteit van onze binnenstad. Deze actie-agenda is ontwikkeld in samenwerking met belanghebbenden uit de stad. De agenda bevat concrete acties die bedoeld zijn om onze binnenstad aantrekkelijker te maken, zoals het vergroenen van de omgeving en het verminderen van leegstand.

De opbrengst van de meningvormende bespreking in de raad over de actie-agenda, het programmaplan en de evaluatie Programma Waterfront is meegenomen in de actie-agenda.

De actie-agenda is op 6 februari 2024 door het college van Burgemeester en Wethouders vastgesteld. Om zowel in- als extern goed samen te kunnen werken en de activiteiten zoals de actie-agenda, in samenhang te kunnen uitvoeren, is gekozen voor een programmatische aanpak. De resultaten van de evaluatie van het programma Waterfront zijn meegenomen in het programmaplan van het Programma Binnenstad&Waterfront.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De ambitie is om de vitaliteit van de binnenstad te vergroten en de binnenstad verder te ontwikkelen tot 'huiskamer' van onze stad. Dit kunnen we als gemeente niet op eigen kracht. Een nauwe samenwerking met alle belanghebbenden in de binnenstad, variërend van bewoners en winkeliers tot horecaondernemers, vastgoed eigenaren en culturele instellingen is cruciaal. In de afgelopen jaren zijn verschillende visies voor onze binnenstad vastgesteld. Het is nu van groot belang om deze visies om te zetten in concrete acties en resultaten. En de samenwerking in en met de stad te versterken.

Belang

Om de vitaliteit van de binnenstad te vergroten en de samenwerking in en met de stad te versterken is het belangrijk dit integraal aan te pakken.

Centrale vraag

Hoe wil de gemeenteraad werken aan een vitale binnenstad?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Het programma Binnenstad&Waterfront zet zich ervoor in dat, in samenwerking met alle belanghebbenden, de binnenstad vitaal blijft.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Met een aantal onderwerpen op de actie-agenda wordt een bijdrage geleverd aan de duurzaamheidsambitie. Denk hierbij aan duurzame stadsdistributie en vergroening voor het tegengaan van hittestress en klimaatadaptatie.

4. Kaders

De volgende kaders gelden voor het programma.

Bestemmingsplannen binnenstad en Waterfront

In verschillende bestemmingsplannen zijn de gebruiks- en bouw mogelijkheden voor de binnenstad en het Waterfront vastgelegd.

Programma Waterfront (vastgesteld door de gemeenteraad in 2013)

Hierin is de visie en een uitvoeringsagenda voor de ontwikkeling van het Waterfront vastgelegd. In 2023 is het programma geëvalueerd.

Binnenstad in beweging – Integrale visie voor de binnenstad van Hoorn (vastgesteld door de gemeenteraad in 2016)

Integrale visie op de binnenstad waarin de koers op hoofdlijnen voor de komende jaren is uitgewerkt.

Raadbesluit 'Meer stad worden' (vastgesteld door de gemeenteraad in 2019)

Vormt de basis voor de strategische ontwikkeling van de stad. Het is geen volledig uitgeschreven beleidsdocument, maar een verbeelding van de resultaten van het interactieve proces met korte tekstuele toelichtingen.

Mobiliteitsvisie Hoorn 2033 (vastgesteld door de gemeenteraad in 2021)

Deze visie geeft richting aan wat we als gemeente de komende jaren willen doen op het gebied van mobiliteit in Hoorn, Blokker, Zwaag en de regio.

Detailhandelsnota 2020-2025 (vastgesteld door de gemeenteraad in 2021)

In de detailhandelsnota zijn de kaders gesteld voor toekomstige winkelontwikkelingen in de gemeente Hoorn. Daarnaast wordt een voorzet gedaan voor concrete acties en maatregelen.

Leegstandsverordening (vastgesteld door de gemeenteraad in 2021)

Deze verordening regelt een meldingsplicht voor panden die langer dan zes maanden leegstaan.

Omgevingsvisie (vastgesteld door de gemeenteraad in 2022)

De Omgevingsvisie beschrijft de gewenste toekomst van de fysieke leefomgeving in Hoorn. Dat is de omgeving om te wonen, te werken en vrije tijd door te brengen. De Omgevingsvisie is de zogenoemde 'stip op de horizon' bij het uitwerken van plannen en ideeën in Hoorn

Coalitieakkoord 2022-2026 (vastgesteld door het college in 2022)

In het coalitieakkoord zijn de ambities en (top)prioriteiten voor de collegeperiode 2022-2026 vastgelegd.

Positioneringsstrategie Hoorn (vastgesteld door het college in 2023)

Deze strategie is een concrete leidraad in de ambitie om meer stad te worden.

Motie 643 Meer flexibiliteit voor onze ondernemers (aangenomen door de gemeenteraad in 2023)

Via deze motie verzoekt de gemeenteraad het college om de onderwerpen 'een verbeterde communicatie' en 'minder regeldruk' als belangrijke thema's terug te laten komen in de actie-agenda 2024.

5. Argumenten

Programma Binnenstad&Waterfront

Om de geplande activiteiten, zoals de actie-agenda, in de binnenstad doelgericht en in samenhang uit te voeren, is gekozen voor een programmatische aanpak. Hierdoor ontstaat een duidelijke organisatiestructuur die het mogelijk maakt om integraal te sturen op het realiseren van de doelstellingen. De basis voor de programmatische aanpak is een brede samenwerking op basis van een actie-agenda binnenstad. Een aantal onderwerpen uit het programmaplan, staan niet op de actie-agenda, maar worden wel uitgevoerd. Deze activiteiten komen uit de evaluatie van het programma Waterfront. Dit geldt bijvoorbeeld voor de tweede fase van het stadsstrand en het ontwikkelen van een havenvisie.

Actie-agenda

Het voorstel is om van 2024 tot en met 2030 met een actie-agenda (zie bijlage) voor de binnenstad te werken in samenwerking met het strategisch actieteam, waarin vertegenwoordigers van de gemeente, de OSH, KHN, Cultuur Hoorn, Vastgoed en de bewonerscommissie. In nevenstaande afbeelding is weergegeven wat de gedachte is achter de werkwijze. De basis voor goede samenwerking is het werken aan de relatie, een concrete actiegerichte agenda en vervolgens inspireren. Door het verbreden van de basis is het mogelijk om steeds meer in de samenwerking te bereiken.

Bij het werken met de actie-agenda is er een onderscheid tussen de actie-agenda en de inspiratielijst. De actie-agenda bevat concrete acties en ontwikkelingen die komend jaar worden opgepakt. De actie-agenda wordt elk jaar geactualiseerd. De inspiratielijst omvat onderwerpen die zijn genoemd tijdens het participatieproces of onderwerpen die in de toekomst van belang zijn. Dit zijn onderwerpen die niet direct komend jaar worden opgepakt of nog niet concreet genoeg zijn uitgewerkt. Een duidelijke, jaarlijkse actie-agenda geeft focus en prioritering. Dit is van belang om goed samen te kunnen werken en duidelijk te weten wat er per jaar op de agenda staat. Dit zorgt voor een dynamisch proces dat de gemeente en

de binnenstadspartners in staat stelt om flexibel in te kunnen spelen op de actualiteit en urgentie van dat moment en de benodigde (gezamenlijke) financiering.

Doelstellingen programmaplan

De doelstellingen van het programmaplan zijn afgeleid van eerder vastgestelde visies en kaders:

- 1) Een aantrekkelijk aanbod: het nastreven van een mix van centrumfuncties, het vergroten van de herkenbaarheid en het verminderen van leegstand
- 2) Bezoekers stimuleren: het trekken van meer bezoekers die langer verblijven, meer besteden en vaker terugkomen voor de kernkwaliteiten van Hoorn. Hierbij gaat extra aandacht naar het trekken van bezoekers buiten het hoogseizoen.
- 3) Bedrijvigheid bevorderen: stimuleren en versterken van de (kennis)economie in de binnenstad. Een indicator voor succes is een toename van banen en werkplekken in de binnenstad.
- 4) Verblijfsklimaat verbeteren: bijvoorbeeld meer groen en meer ruimte voor de voetganger en fietser. Essentieel daarbij zijn betere loopverbindingen in de binnenstad, bijvoorbeeld tussen het stationsgebied, het kernwinkelgebied, de havens en het stadsstrand.

Naast deze doelstellingen, zijn er ook randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden houden we als uitgangspunten aan bij het uitvoeren van acties en projecten.

De randvoorwaarden zijn:

- 1) Balans leefbaarheid (inwoners) en levendigheid.
- 2) Goede verkeerscirculatie (auto, motor, OV, fiets en voetganger).
- 3) Voldoende parkeergelegenheid auto en fiets.
- 4) Veilige binnenstad.
- 5) Goede toegankelijkheid.

Evaluatie Waterfront

In 2013 is de visie 'Koers voor de Kust' vastgesteld, samen met een uitvoeringsprogramma voor de korte, middellange en lange termijn: Programma Waterfront. Veel van onze doelen hebben we bereikt en daar mogen we trots op zijn. Ondanks het behalen van veel doelen, zijn er nog steeds acties nodig om onze visie volledig te realiseren en om effecten optimaal te benutten. Daarom integreren we binnen het Programma Binnenstad&Waterfront nieuwe activiteiten die nodig zijn om onze visie te verwezenlijken. Deze aanvullende acties worden uitgevoerd naast de activiteiten die al zijn opgenomen in de actie-agenda voor de binnenstad. De evaluatie is bijgevoegd bij het programmaplan.

Financiële middelen

Bij de behandeling van de begroting 2023 is besloten om in 2023 het programma Binnenstad&Waterfront op te starten (verkenningfase). Om het programma uit te voeren is er een werkbudget van € 100.000 voor 2023 beschikbaar gesteld. Verder is er voor 2024 een stelpost van € 100.000 opgenomen. Daarnaast staan in het programma en de actie-agenda verschillende projecten waarvoor vanuit de begroting geld beschikbaar is gesteld (zie financiële toelichting).

Topprioriteiten Coalitieakkoord met dekking:

- Fietsparkeren in de binnenstad;
- Regulering verkeer havenkwartier en autovrije Roode Steen;
- Investeren in de lokale economie;
- Onderzoek stadsdistributie;
- Verbeteren afvalverwerking, waaronder ondergrondse afvalcontainers in de binnenstad.

Begroting

- Parkeerverwijssysteem;
- Toeristische voetgangersbewegwijzering;
- Evaluatie horecabeleid;
- Dynamische afsluitingen kernwinkelgebied.

Voor de acties en projecten geldt dat hiervoor ook het reguliere besluitvormingsproces wordt doorlopen. Als voor een project extra geld nodig is of van bestaande beleidskaders wordt afgeweken, wordt hierover een besluit genomen door de gemeenteraad. Het streven is om het binnen bestaande middelen te doen en via co-financiering met betrokkenen. Mochten er additionele middelen benodigd zijn, zullen die voor een integrale afweging voorgelegd worden in de kadernota.

Subsidies

Voor ontwikkelingen in de binnenstad zijn ook mogelijkheden om subsidies aan te vragen, zoals bij de provincie Noord-Holland. Zo hebben we afgelopen jaar gebruik gemaakt van de HIRB+ subsidie toekomstige winkelgebieden Noord-Holland.

Daarnaast onderzoeken we bij de plintenstrategie de mogelijkheden om gebruik te kunnen maken van subsidie via de impulsaanpak winkelgebieden. Voor de impulsaanpak winkelgebieden geldt dat hiervoor ook een flinke investering moeten worden gedaan door de gemeente in samenwerking met andere partijen in de stad. Deze investering zit nog niet in de begroting. Het mee investeren door externe partijen is daarnaast een expliciete voorwaarde voor deze regeling. Mochten er additionele middelen benodigd zijn, zullen die voor een integrale afweging voorgelegd worden in de kadernota.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Voor het maken van de actie-agenda is een uitgebreid participatieproces doorlopen. Het proces bestond uit de volgende stappen:

- 1) Kick-off bijeenkomst op 31 mei 2023
- 2) 4 binnenstadstafels over de volgende onderwerpen:
 - functie-aanbod
 - horeca
 - bezoekers
 - mobiliteit en parkeren
- 3) Vragenlijst die zowel digitaal als fysiek is afgenomen om de eerste opbrengst van de actie-agenda te valideren.
- 4) Marktkraam op de cultuurmarkt
- 5) Terugkombijeenkomst binnenstadstafels op 2 oktober. Bespreking van het eerste concept van de actie-agenda.
- 6) Meningvormende bespreking gemeenteraad 23 januari 2024.

Tijdens dit proces kwam duidelijk naar voren dat de belanghebbenden behoefte hebben aan duidelijkheid en samenwerking heel belangrijk vinden. Deelnemers geven aan dat de actie-agenda hierbij helpt.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat.

In de begroting 2023 is voor de jaren 2023 en 2024 € 100.000 per jaar opgenomen als werkbudget voor een programmatische aanpak van de activiteiten in de binnenstad en voor het Waterfront.

Door het vaststellen van de begrotingswijziging wordt dit werkbudget beschikbaar gesteld voor 2024.

8. Communicatie

De communicatie over dit onderwerp verloopt via de gebruikelijke communicatiekanalen en via Chainels. Zie hiervoor ook de uitwerking in het programmaplan.

9. Realisatie

Uitvoeren acties

De actie-agenda en het programmaplan gaan over agendering en programmering. De acties die op de agenda staan, kennen hun eigen dynamiek en besluitvormingsproces. Dit betekent dat acties die om een besluit van de gemeenteraad vragen ook op die manier worden ingebracht. Dit geldt bijvoorbeeld als er

financiële middelen vrij moeten worden gevraagd, er extra middelen nodig zijn of als beleidskaders moeten worden bijgesteld. Indien er additionele middelen nodig zijn, zullen die voor een integrale afweging voorgelegd worden in de kadernota.

Overeenkomstig de afspraken met de raad over programma's vraagt het college de raad om het programmaplan vast te stellen.

Participatie bij uitvoering van de acties

De actie-agenda is een product van de publiek-private samenwerking tussen de gemeente Hoorn en andere belanghebbenden vanuit de binnenstad. Het schept een duidelijk beeld van de acties die van belang zijn voor deze partijen. Duidelijk is dat bij sommige acties verdere uitwerking noodzakelijk is. Het blijft belangrijk om samen te werken als gemeente, ondernemers, bewoners en bezoekers. Bij het uitvoeren van de acties wordt ook gebruik gemaakt van de inzichten en meningen van binnenstadspartners. In de actie-agenda en het programmaplan staan voorbeelden van participatievormen.

Hoorn, - 5 MAART 2024

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester

